

07.05.2024

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Meeqqat atuarfianni qanoq ililluni eqqumiitsuliornermik atuartsinermik siuarsaernerup meeqqat atuarfiannik soqutiginarnerulersitsillunilu atuartut piginnaasaannik qaffassaasinnaanera kiisalu angusanik pitsaanerulersitsisinnaanera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq. Taamattaaq qanoq ililluni eqqumiitsuliornermik ingerlataqartut atuartsinermi annertunerusumik atorneqarsinnaanerat ilanngullugu.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

Peter Olsenip apeqquteqaat aallaavigalugu soqutiginaqisumut oqallisissiaanut Naleqqamiit qujavugut.

Naleqqamiillu imatut oqallisissiaq oqaaseqarfigissavarput.

Meeqqat atuarfianni naammassinngittoortartut ingerlaqqinngitsoortartullu suli imaaginnavipput. Sutigut arlaatigut equngasoqarsimassaaq aaqqittariaqakkamik imaluunniit aaqqiissutissami nutaamik peqartariaqalersimassaaq atuarfiup atuartunut ilikkartitsiniarnermini imaluunniit angusarissaartitsiniarnermini iluaqtissaanik.

Taamaammamiuna oqallisissiani makkunatut ittuni suli qaqitsisoqartartoq meeqqat atuarfianni angusarissaarnissamut aaqqiissutaasinnaasunik imaluunniit meeqqat atuarfiannut soqutiginninnerulersitsisinnaasunik. Inatsisit atukkagut meeqqat atuartaanerannut ilikkarsarniarnerannut inatsimmi aaqqiissutaasinnaasunik malitassanilluunniit peqarsimassaaq.

Atuarfitsialak annikittumik eqqaaqqilaaraanni aperisariaqarporluunniit suli atuarfitsialaqarami? Atuarfitsialallu ingerlateqqikkutsigu suunuku naammassimanngimmata ullutsinni atuarfimmi atuartut ilaatigut suli pitsaanngitsumik angusaqartartut aamma atuarfimmiit ingerlariaqqinngitsoortartut unitsitsiinnartartullu suli taama tusaamasaatigisartut ilaa sunamitaavaana peqqutaasoq.

Soorunami akissutissarsiorsinnaavugut isummat assigiinngitsut amerlasuut katersoqqaarlugit, tassa isummat katersugassat atuarfimmiipput imaluunniit ima oqarluaannaraanni ilinniartitsisummiipput, taakkulu ilinniartitsisut sineriatsinni isorartuumi nunaqarfinni illoqarfinnilu tamani inissisimapput, taakkuuppullu tassa tikillugit ornillugit isumasiorlugit akissutissamik ujartuivissat pitsaanerpaat. Isummat katersukkat taakkuupput sooq ullutsinni atuarfimmi taama inissisimanitsinni takutitsisussat, taamalilluni tassuuna ingerlariaqqinneq ilorraap tungaanut aallarnisaqqilersinnaanissamullu inatsisitigut allanngueqqinnissamulluunniit sakkoqalersitsisussat.

Oqaatigissuara atuarfeqarfinni ilinniartitsisunik angusarissaartitsisoqartarmat pitsarujussuarmik tamanna qujanarpoq kiisalu aamma atuarfimmi ilinniartitsisunik meeqqat atuarfianniit ingerlariaqqitsitsisarmata tassuuna pattalaarpassi qujaffigalusilu. Aammalu atuarfitsialak pillugu suli ilaatigut pitsaasumik ingerlasoqarsinnaammat taakku ilanngullugit annertunerusumik tusartanngikkaluarlugit takusanngikkaluarlugit qujanassapput ingerlatsimmata.

Kisianniuna uani qulequtaq akiniarnerani tamakku iserfigilaarikka aaqqiissutaasinnaasunik ilaatigut ujartuininni. Tassami tigussaasunik suliaqaatigaluni atuartitaaneq aamma isummamigut ajunngitsorsuuvoq tamanna uanga nammineq illoqarfimmi minnermi aggerfinni Ittoqqortoormiuni

misilittagaqarfigilaartuaannarpara ingammik nukarlerni akullernilu lokalvalgimi atuartitsisarninni nalunngilaralu suleqatinni ilaatigut taama aamma ingerlasoqartartoq. Assersuutigiinnarlugu mersorsimagutta mersornermi atortugut tamaasa taaguutaat uagut oqaatitsinni Ittoqqortoormiutut, kitaamiut oqaasiini kiisalu qallunaatut qanoq ateqarnersut oqaaseqatigiinngorlugit ilaatigut ilinniartitsineq ingerlanneqartarpoq oqaatsitigut imaluunniit allannitsigut. Taamatutaaq aamma eqqumiitsuliornermi taamatoqqissaaq ingerlasarluta allanillu soorlu sanaalunnermi, iganermi kaagiliornermi aamma taamatut. Taava imaappoq lokalvalgimi atuartitsigaluarluta iserfigineqarput kitaamiut oqaasii aammalu qallunaat oqaasii.

Oqallisissialiortup ersersinniagaa ajunngitsumik paasisimagukku eqqumiitsuliornermik atuartitsinermik siuarsaanerup meeqqat atuarfiannik soqutiginarnerulersitsillunilu atuartut piginnaasaannik qaffassaasinnaanera kiisalu angusanik pitsaanerulersitsisinnaanera uanga upperaara aamma taamatut ingerlaneq misilittagaqarfigakku takorloorsinnaavara ajunngitsumik kinguneqarsinnaasoq, kisianni atuartittakkakka suli angajullerni atualinngillalluunniit taamaammat suli annerusumik uppernarsisinnaanngilara atorluarneqarsinnaanerani.

Eqqumiitsuliortut atuarfimmi atorluarnerusinnaanerannut oqartoqarnera uanga pissusissamisuuginnartutut isigigakku oqaatigissuara, assersuutigiinnarlugu aggerfinni Ittoqqortoormiuni atuarfimmu iseruma takusassama siulliit ilagivaat qamutit, atuartunit sananeqarput piniartumit peqateqarlutik qaavaniippoq umimmaap amia aamma atuartunit qapiarneqartoq piniartup nulianik peqateqarlutik, suliat assigninneq ajorput kiinappat, iverutit kalaalerpaluttut, pulaartut, paffequtit, annoraat allarpassuillu misilittagaqarfigaagut, tassa ilaatigut misilittagallit atorluartarpagut ukiut tamaasa sammisaqartarnitsinni.

Naluneqanngilaq ilaatigut ilikkartitsiniarnissamut sakkut imaluunniit atortutigut amigaateqarneq peqqutaatinneqartartut tamakkut ilanngullugit eqqartorneqarsinnaapput atortuuppata, atuagaappata, piniartuuppata sulisartuuppata eqqumiitsuliortuupata tamarmik ilanngullugit.

Qujanaq